

LA DEKSEPA

Organe Mensuel Esperantiste.

RÉDACTION ET ADMINISTRATION : H. de COPPET
179, Boulevard Pereire, Paris.

ABONNEMENT : *France*, 1 franc. - *Etranger*, 1 fr. 50 par an.
Ne paraît pas en Août et Septembre.

TARIF DES ANNONCES :

Une année : 1/4 page, 40 fr. - 1/2 page, 70 fr. - une page, 120 fr.

GRUPO FUNDAMENTISTA « LA DEK-SEPA »

Depuis Janvier 1914 les réunions de notre Groupe ont lieu tous les Mercredis, à 21 h., SALLE VILLIERS, 64, rue du Rocher, à Paris (Métro: Villiers, Europe ou Saint-Lazare), dans un local particulier au 5e étage. - Ascenseur. - Téléphone : Wagram 81-54.

Tous les Mercredis causeries ou discussions en Esperanto, jeux, musique.

Tous les Espérantistes y sont cordialement invités.

Comité du Groupe.

Le Comité de la « Grupo Fundamentista La Dek-Sepa » a décidé dans sa séance du 19 Novembre 1913 de se réaffilier en 1914 à la S. F. P. E. et à l'U. E. A. comme *esperantia entrepreno*.

Grupo Fundamentista « La Dek-Sepa ».

Groupe Espérantiste du XVIIe Arrondissement de Paris.

SIÈGE SOCIAL : 179, Boulevard Pereire, Paris.

Prochaines Causeries.

- 4 Février. — Discussion publique en Esperanto : La mode. La discussion sera ouverte par Mlles Gauthier et Talvat.
- 11 Février. — M. Georges Ihermitte présentera des projections de photographie directe **en couleurs** et parlera en Esperanto.
- 18 Février. — **Soirée récréative artistique et dansante** (Vestiaire 6 fr. 50).
- 25 Février. — Voyage en Zig-Zag [projections] par M. H. de Coppet (en Esperanto).
- 4 Mars. — Causerie en Esperanto avec projections par M. Robert Bollack.

N. B. Les projections se feront à la lumière électrique.

Le secrétaire,

ROBERT BOLLACK.

M. Hennion et l'Esperanto

Un Congrès international Espérantiste doit avoir lieu cette année à Paris, du 2 au 10 Août. Les fonctionnaires des polices étrangères, dont quelques-uns d'un rang supérieur, ont déjà manifesté l'intention de s'y rendre pour prendre part en même temps à une assemblée spéciale au point de vue police.

A ce sujet, M. Hennion a déclaré que, étant donnés les résultats intéressants obtenus par l'emploi de l'Esperanto entre administrations ou fonctionnaires de la police de pays différents, il accordait toute sa bienveillance au Groupe Espérantiste de la Préfecture de Police.

Des cours d'Esperanto, d'ailleurs, auront lieu comme les années précédentes à la Préfecture de Police.

« Le Matin », 10 Janvier 1914.

L'Esperanto à Paris et dans la Banlieue

La prochaine réunion des Groupes indépendants aura lieu le Mardi 10 Février 1914, à 21 heures, au siège du « Groupe Fundamentaliste Paris-Est », au Café de la Mairie, 5, place Armand-Carrel.

Un nouveau journal de propagande a paru sous le titre « La France Espérantiste ». Rédaction et administration : 3, rue Sophie-Germain, Paris. Abonnement annuel : 1 fr. 50.

Une fête de propagande très réussie a eu lieu au Pres-Saint-Gervais, le 25 Janvier dernier. Nos félicitations aux Espérantistes de cette commune.

Le premier numéro de la « Gazeto de la Deka Kongreso » a paru. Ce journal est envoyé gratuitement aux Congressistes au fur et à mesure de leur inscription. — (3, place Jussieu, Paris.)

Dixième Congrès Universel d'Esperanto

Paris — 2-10 Août 1914

Le Congrès aura lieu dans le « Gaumont-Palace », rue Caulaincourt-place Clichy.

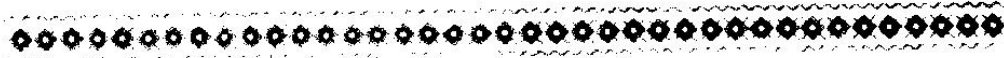
La carte du Congrès coûte 15 francs et 25 francs pour les personnes qui s'inscriront après le 1er Juin 1914. La femme ou les enfants d'un congressiste paieront par personne 10 francs ou 20 francs après le 1er Juin 1914. Ces derniers congressistes n'auront pas droit aux documents du Congrès.

Les adhésions sont reçues tous les Mercredis soirs aux réunions de la « Grupo Fundamentista La Dek-Sepa », Salle Villiers, 64, rue du Rocher, Paris.

* * *

Dek-Sepanoj aliĝu ! Per via tuja aliĝo vi montros vian firman deziron sukcesigi tiun internacian festaron !

Vivu la Deko !!!

PETITES NOUVELLES

— Le 8e Congrès scientifique chilien, tenu à Temuro, a adopté un vœu au gouvernement tendant à faire introduire l'Esperanto dans les écoles commerciales, dans les écoles normales d'instituteurs, à l'école navale et à l'école militaire.

☆

— Sotteville-les-Rouen vient de donner à l'une de ses rues le nom de « Docteur Zamenhof ». C'est la cinquième fois que des municipalités, françaises ou étrangères, donnent à l'une des voies de leur cité le nom du créateur de la langue auxiliaire Esperanto.

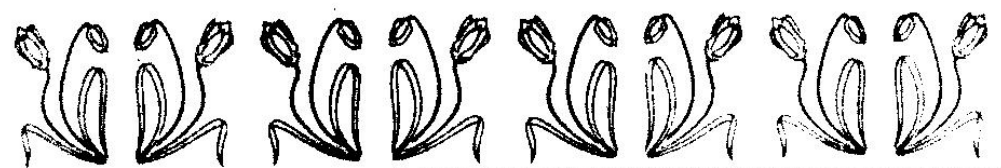
☆

— Le chef de la police d'Edimbourg vient, en un rapport officiel, de conseiller à ses agents l'étude de l'Esperanto et, pour les y encourager, leur fit distribuer 650 cours et grammaires.

☆

— De nombreuses demandes, relatives à la langue auxiliaire, ont obligé les directeurs de l'important « Brothers Collège » de Saint-Louis (Etats-Unis) à ouvrir dans leur institution deux cours d'Esperanto.

La maljuna sonorigisto

Estas nokte.

La malgranda vilaĝo, kasata en arbaro, ne malproksime de rivero, estas dronata en tiu duonlumo speciala je l' stelplenaĵoj de printempo, kiam levante sin de l' tero, maldensa nebulo dikigas la ombrojn de l' arbaro kaj kovras la spacon per vualo arĝentlazura.

Ĉio estas malgaja, mallaŭta....

La malriĉaj dometoj desegnas apenau siajn malhelajn siluetojn; fajroj brilas tie ĉi kaj tie; iafoje pordo bruas, hundo ekbojas kaj silentiĝas; iafoje el la mallumo de l' arbaro mallaŭte murmuranta elvenas kelkaj piedirantoj, homo rajdanta, veturilo. Ili estas la loĝantoj de l' dometoj izolitaj en la arbaro, kiuj kolektas sin por iri en la preĝejon kaj solenigi tie la feston de l' printempo.

La preĝejo estas konstruita sur altaĵo, en la mezo de l' vilaĝo. Ĝiaj fenestroj estas lumigataj. La sonorilturo malnova, malhela kaj alta, majeste staras en la aero. En tiu momento, la gradoj de ĝia ŝtuparo tremas; la maljuna sonorigisto Milheïĉ supreniras en la sonorilturo kaj baldau lia malgranda lanterno pendas ĉe la spaco, kiel stelo en la aero. Estas malfacile al la maljuna sonorigisto sin levi sur tiun altan ŝtuparon. Ne servas plu liaj maljunaj piedoj; li mem estas nun maljuna, liaj okuloj vidas malbone....

La tempo morti venis por la maljunulo, sed Dio ne sendas ankoraŭ la morton. Li jam enterigis filojn, kondukis ĝis la tombo, junajn kaj maljunajn; sed li mem vivas ankoraŭ. Ha! kiel estas malfacile! Jam multe da fojoj li vidis tiun feston de l' printempo; li eĉ forgesis, kiom da fojoj li venis tien por atendi la sanktan horon en tiu ĉi sonorilturo. Kaj Dio volas ankoraŭ....

La maljunulo proksimiĝas al malfermo de l' sonorilturo kaj apogas sin sur la baroj, je kiuj ĝi estas provizita. Mal-

supre, ĉirkaŭ la preĝejo, oni vidas la tombojn de l'tombejo de la vilaĝo; la malnovaj krucoj ŝajnas gardi ĝin per siaj brakoj etenditaj. Super tombo sin klinas betuloj ankoraŭ ne kovritaj de verdaĵo. De malsupre portiĝas al Miĥeic la bonodoro de l'junaj burĝonoj kaj la malgaja trankvileco de l'eterna dormado.

Kio li fariĝos dum unu jaro? Ĉu li supreniros ankoraŭ en tiu ĉi turo, sub la bronza sonorilo por vekti per ekbato potenca la nokton dormantan? Ĉu li kuŝos tie en angulo malluma de la tombejo? Dio scias.... Li estas preta, kaj ĉar Dio volis, ke unu fojon ankoraŭ li revidu la feston de l'printempo « Gloro al Dio ». Liaj maljunaj lipoj murmuris tiun formulon kutiman kaj Miĥeic rigardas la ĉielon, brilantan per miliardoj da fajroj, kaj li signas sin kruce.

« Miĥeic, he, Miĥeic », vokas lin de malsupre voĉo maljuna, tremanta.

De tie, la multjara helpanto de l'pastro, faranto per unu mano ŝirmileton al siaj okuloj fermetitaj kaj ploretantaj, rigardas supren, sed tamen ne vidas Miĥeic'on.

— « Kion vi volas? Mi estas tie! » respondas la sonorigisto. « Ĉu vi min ne vidas? »

« Mi ne vidas vin.... Ĉu ne estas la tempo sonorigi? Kion vi pensas pri tio? »

Ili ambaŭ rigardas la stelojn. Milionoj da diaj fajroj sendas al ili sian radiaron.... La « Kaleŝo » estas jam alta en la ĉielo.... Miĥeic pripensas....

— Ne, atendu ankoraŭ.... Mi scias bone, kiam estos la tempo. »

Li scias. Li ne bezonas horloĝon. La diaj steloj tion diros al li bone. La teron kun la ĉielo, kaj la blankan nebulon trankvile naĝantan en la lazuro, kaj la arbaron malhuman, kiu murmuris malsupre, kaj la bruoj de l'rivero kaŝanta sin en la nokto, — ĉiujn ilin konas li; ĉiuj estas amikoj por li.... Ne vane de ĉi tie li travivis tutan vivon.

Pasintaĵo malproksima renaskiĝas en lia spirito. Li revidas, kiel li supreniris kun sia patro en tiu ĉi sonorilturo, la unuan fojon....

Sinjor' Dio, kiel malnova estas tio! kaj tiel proksima!...

Li revidas sin, knabeton, kun blanka vizaĝo kaj brilaj okuloj; la vento, ne tiu, kiu forportas la polvon de la stratoj, sed vento aparta, kiu senbrue flugas iom supre de l'tero, malordigis la harojn al li per siaj flugiloj.

Malsupre, malproksime, marŝas homoj malgrandaj, kaj la domoj de l'vilaĝo ŝajnas malgrandaj; ili ankaŭ. La arb-aro ne estas plu vidata en tiu malproksimo; tial la ronda kampo, kie staras la vilaĝo, ŝajnas grandega kaj senlima... «Tamen ĝi estas tie ĉi tuta», diras al si, ridetante, la maljunulo barbogriza, kaj li rigardas punkton de l'pejzaĝo... Tia estas la vivo... Kiam oni estas juna, ĝi ŝajnas ne havi finon... kaj tamen ĝi estas, por tiel diri, tute enspacata tie ĉi, sur unu mano, de ĝia komenco ĝis la tombo, kiun ĝi rezervas al ni en la tombejo... Nu, kio? Gloro al Dio... la horo de l'ripozo venis. Nun la malfacila vojo estas honore trapasita, kaj la tero ŝajnas al li patrino, kiu lin atendas. Je baldaŭ, je baldaŭ!

Sed estas la tempo sonorigi. Miheic rigardas unu fojon ankoraŭ la stelojn, sin levas, demetas sian ĉapon, signas sin kruce kaj prenas la ŝnurojn de l'sonoriloj. Je l'unua bato la aero tremas de surprizo... Unu, du, tri... kaj la batoj venas unu post alia, plenigante tiun festan nokton per forto-plenaj, longedaŭraj, kantantaj sonoj.

La sonorado ĉesis kaj la Diservo komencigis en la preĝejo.

En la jaroj antaŭaj, Miheic malsupreniris kaj staris en angulo, apud la pordo por preĝi kaj aŭskulti la kantadon. Sed tiun ĉi fojon li restis en la sonorilturo. Malfacila estas nun al li la malsupreniro kaj li sentas lacecon. Sidante sur benko, li aŭskultas la vibraciojn de l'sankta bronzo, kiu malfortigas kaj mortas iom post iom. Li pensas. Pri kio? li mem ne povus diri...

De malsupre, el la preĝejo, alvenas al li senforte la kantado de l'piuloj kaj dum la vento balancas la ŝnurojn aligitajn al la teniloj de l'sonoriloj, la maljunulo, klinante la kapon sur sian bruston, liveras sin al la diversaj imagoj, kiuj pasas en lia cerbo. Oni kantas la psalmojn, pensas li, kaj li vidas sin ankaŭ en la preĝejo. Li aŭskultas la tremantan voĉon de l'maljuna pastro, pastro Naum, la voĉojn de centoj da infanoj kaj tiujn de multaj vilaĝanoj, kiuj partoprenas en la kantado. Kiel maturaj spikoj levataj de la vento, tiuj voĉoj altiĝas kaj malaltiĝas vice... La vilaĝanoj signas sin kruce... Ĉie, konataj vizaĝoj, kaj sur ĉiuj la bedaŭro pro kelka mortinto... Tie ĉi la malĝojplena fizionomio de patro, tie pli maljuna frato, kiu ĝemas kaj ofte faras la signon de l'kruco.

Sed ĉu li mem ne estis floranta per forteco kaj saneco?

plena je nekomprenebla espero pri la feliĉo kaj la ĝojo de l' vivo?... Kia do estis tiu feliĉo? Kvazaŭ flamo estingiganta, lia maljuna pensado ekbrilas momenton, produktante en lia cerbo helan kaj sendaŭran radion, kiu lumigas ĉiujn anguletojn de lia pasinta vivo. Cetere, kie ĝi estis? turmenta laboro, zorgegoj, malĝojo. La kruela sorto fosis sulkojn en lia vizago, fleksis lian fortikan dorson kaj instruis al li la sopirojn. Tie, ĉe l'maldekstra flanko, inter aliaj vilaganinoj staras lia mizera edzino, kun la kapo humile klinita. Volu Dio sin preni en sian regnon! Ŝi multe suferis, la malfeliĉa. Klopodoj, laboro, ĉagreno sin sekigis: ŝiaj okuloj perdis sian brilecon kaj la timo senĉesa de l'neatenditaj batoj de la vivo fine detruis ŝian rimarkindan belecon de junulino.... Jes, kie do estis la feliĉo!

Ili havis nur unu filon, sian esperon kaj ĝojon; sed li fariĝis malinda je ilia amo. Nun por Miĥeiĉ la tuta mondo estas tiu ĉi sonorilturo, kie la vento fajfas, movante la ŝnurojn de l' sonoriloj en la mallumo.... « Dio juĝu la kulpulon! Dio lin juĝu! » murmuris la maljunulo, klinante sian grizan kapon, kaj varmegaj larmoj malrapide fluas el liaj okuloj.

« Miĥeiĉ, he, Miĥeiĉ! ĉu vi dormas? » oni krias de malsupre. — He, diras la maljunulo kaj li sin levas rapide. — Dio bona, ĉu mi efektive dormis? — Kaj Miĥeiĉ rapide prenas la ŝnurojn per kutiminta mano.

Malsupre, kvazaŭ formikaro sin movas la amaso de l' vilaganinoj: la sanktaj standardoj sin balancas en la aero, brilante per siaj oraj ornamoj.... Nun la procesio sin turnas ĉirkaŭ la preĝejo kaj tiuj ĉi vortoj supreniras al Miĥeiĉ: Kristo revivigis el la mortintoj!

Kaj tiuj vortoj resonas ĝojige en lia maljuna koro... Kaj ŝajnas al Miĥeiĉ, ke la fajroj de l'vakskandeloj brilas pli hele en la mallumo, ke la piuloj kantas pli fervore, ke la sanktaj standardoj sin movas pli forte, dum la aero vekiginta plenigas per la potencaj sonoj, kiujn Miĥeiĉ eltiras el siaj sonoriloj. Neniam simile sonorigis la maljuna sonorigisto. Ŝajnas, ke lia koro eniris en la sanktan bronzon, kiu tremas, kantas, ridas kaj ploras, por tiel diri, kaj altigas sian voĉon ĝis la ĉielo. La steloj mem pro tio montris pli grandan brilecon. Sed la sonoj revenis al la tero kun amo kaj karesoj....

Forta baso jetis tiun ĉi potencan ekkriion: « Kristo revivigis! » kaj ĝi resonis en la ĉielo kaj sur la tero. Du tenoroj respondis per alta voĉo: « Kristo revivigis ». Sendube,

en la sonorilturo, la vento, kiu blovas sur la vizagon de l' sonorigisto ripetas ĝin ankaŭ: « Kristo reviviĝis ». Kaj la koro de l' maljunulo forgesas la vivon plenan je zorgoj kaj doloroj. . . . La maljuna sonorigisto forgesas, ke por li la ekzisto pasis malgaje en tiu ĉi sonorilturo, ke li restas sola en la mondo, kiel arbo maljuna, renversita de la ventego. . . . Li aŭskultas tiujn sonojn, kiuj flugas al la malproksima ĉielo kaj revenas al nia malfeliĉa tero, kaj saĝnas al li, ke li estas ĉirkaŭata de filoj kaj de nepoj; saĝnas al li, ke iliaj voĉoj — de la grandaj kaj de la malgrandaj — sin kunigas en rava horo kaj al li kantas pri la feliĉo kaj la ĝojo, kiujn li ne konis en sia vivo. . . .

Kaj la maljuna sonorigisto tiras la ŝnurojn de siaj sonoriloj kaj larmoj fluas sur lia vizago kaj lia koro forte batas pro la revo pri la feliĉo. . . .

Malsupre la homoj aŭskultas kaj diras unu al alia, ke ankoraŭ neniam la maljuna Miĥeiĉ sonorigis tiel bone. . . .

Sed subite la granda sonorilo aŭdigas malcertajn sonojn kaj silentiĝas. Konfuzaj voĉetoj kantas kelkajn trilojn kaj ankaŭ haltas, kvazaŭ por aŭskulti lastan sonon de l' granda sonorilo, kiu tremas, ploras, forflugas kaj estingiĝas en la aero. . . .

Konsumita, Miĥeiĉ falis sur sian benkon kaj la lastaj larmoj ruliĝis sur liaj vangoj. . . .

Serĉu por li anstataŭanton, ĉar la maljuna sonorigisto ne sonorigos plu. . . .

El VLADIMIR KOROLENKO.

Trad. ALEKSANDRA BERNSTEIN.

LA TESTAMENTO DE PEĈJO

*Korpe kaj spirite
Tute difektita,
Gravege malsana,
Peĉjo kuŝas lite;
Kaj en la loĝejo
Kolombino ploras,
Malespere ĝemas
Kaj humile preĝas
La Dian indulgon.
Ke ŝia karulo
Ne mortu.*

*Tiam blankradio
De palega luno
Ĵetas en ĉambreton
Konfuzigan brilon,
Kaj Peĉj' ekscitata
Per la luma sago
Plendas pro l' neeblo
Akcepti pli glorie
Tanif'on farantan,
En tiu vespero,
Viziton.*

*Kompatinda Peĉjo
En morta turmento,
Diktas al l' amata
Tiun lastan vorton :
« Mi, Peĉjo, nuligas
Per la nuna skribo
Ciun testamenton ;
Kaj ĉi dokumento
Sola nur entenas
Mian lastan volon
Gustege.*

*Al la kreditoroj
Mi lasas la ŝuldojn
Kun la paperaĉoj
De l' persekutistoj ;
Al la juĝistaro
Mian eleklitan
Protektan farunon.
Kiu povos eble
Blankigi multfoje
L'animon de viroj
Malvirtaj.*

*Al eminentuloj
Belmanieruloj,
Mortante mi lasas
Multkoston donacon :
Maskon de kredeco,
Maskojn de indulgo
Kaj de humaneco ;
La homoj altrangaj
Vere ne posedas
De ia boneco
L'esencon.*

*Al vagaj rimistoj
Mi lasas armilon
Mian : ironion
Por vipi glorulojn ;
Al frato trenanta
Mizeron, suferon
Tra urboj kaj kampoj,
Mi donas la kantojn.
Kies murmuretoj
Forigas de l' koroj
Malamon.*

*La koron mi lasas
Al Kolombineto
Dum la ŝia koro
Ne havos pli bonan,
Aprobas, subskribas
Peĉjo ». Kaj kviete
La pala mortanto.
Je la lasta vorto,
Elspiras al Dio
Animon kaj sorton
Senŝancan.*

*Tiam blankradion
Dejetas Lucino ;
Ĝi zigzagetinte
Flirtas Kolombinon ;
Kaj la brunulino
En sia malĝojo,
Levante l' okulojn,
Ekvidas l'animon
Iri la ĉielon
Sur negaj radioj
De luno.*

Tradukis *M.-J. Evrot.*

N.-B. — La Rédaction de *La Dek-Sepa* désire acheter les Numéros suivants : N° 2 (Janvier 1911) ; N° 7 (Juin 1911) ; N° 12 (Janvier 1912) ; N° 13 (Février 1912) ; N° 14 (Mars 1912) ; N° 24 (Mars 1913).

OUVRAGES de M. Henri de Coppet.

En vente à la Rédaction de « La Dek-Sepa ».

L'Esperanto appris sans maître en 15 leçons fr. 1,50
Recueil de phrases, édition Française-Esperanto, plus de
2800 phrases de la vie usuelle fr. 1,80
L'Espero, hymne espérantiste de D-ro L. L. Zamenhof.
édition pour tenor ou soprano fr. 1,50

LA VERA TIZANO DE L' PASTRO DE DEUIL

preparita de S-ro Duvergier, en Argenteuil, mirinde efikas kontraŭ ĉiuj doloroj, reŭmatismoj, neŭralgioj, kontraŭ la ag-
atakoj, la mallakso kaj la grasegeco.

La paketo : 1 Fr. 50 Sm. 0,60

Tuj ricevebla kontraŭ poŝtmandato.

Specimeno kaj broŝuro senditaj senpage tuj post demando al
S-ro DUVERGIER, 9, Rue Laffitte, Paris.

KONTRAŬ
M A R -
MAL-
SANO

DELPHININE

De l' DOKTORO FLASSCHEN.

KONTRAŬ
FERVOJ-
MAL-
SANETO

Tiu ĉi farmaciaĵo, absolute sendanĝera, ricevis la **Grandan Premion** ĉe la Internacia Ekspozicio de Higieno, okazinta en Parizo en 1908.

Prezo de la boteleto : 10 fr. 4 S.

Aĉetebla ĉe S-ro WEITZ, 8, Rue de Duras, Paris
kaj ĉe ĉiuj farmaciejoj.

Vera
 Ferhava Salo
 alsimiligobla

ELTROVITA DE
 M. Maurice ROBIN
 en 1881.

LA

Fer Robin

mirinde efikas

KONTRAŬ

SENSANGECO,
 PALKOLORECO,
 SANGELFLUOJ
 ĈIUSPECAJ

Akcelas la nutrandon kaj
 neniam mallaksigas.

Tiun ĉi kuracilon, absolute sengusta, oni uzas laŭ la dozo de 10 ĝis 30 gutoj ce ĉiu mango, ĉu en loma akvo aŭ vino. La enhavo de la botoleto reprezentas la daŭron de tri semajnoj ĝis unu monato da kuracado.

Por eviti la falsajojn

POSTULU la ROBIN

VENDEJO POGRANDE:

13, Rue de Poissy, PARIS